

Undervisningsministeriet
Marts 2018

Sagsnr. 18/01700

Høringsnotat om

Forslag til lov om ændring af lov om vejledning om uddannelse og erhverv samt pligt til uddannelse, beskæftigelse m.v.

(Kommunal indsats for unge under 25 år)

1. Indledning

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 1. februar 2018 til den 21. februar 2018 været i høring hos 172 eksterne høringsspartner. Lovforslagsudkastet er også offentliggjort på Høringsportalen.

Der er modtaget 61 høringssvar fra høringsspartner, hvoraf 46 indeholder bemærkninger. En oversigt med angivelse af, hvem der har afgivet høringssvar, er vedlagt.

Dette høringsnotat behandler alene de bemærkninger, som vedrører forslaget til lov om ændring af lov om vejledning om uddannelse og erhverv samt pligt til uddannelse, beskæftigelse m.v. (Kommunal indsats for unge under 25 år). Bemærkninger til de øvrige 3 lovforslag i lovkomplekset efter "Aftale om bedre veje til uddannelse og job" behandles særskilt.

2. Sammenfatning af ændringer i lovforslaget i forhold til høringssudkastet

De modtagne høringssvar har givet anledning til følgende præciseringer i lovforslaget:

- I lovforslagets bemærkninger til det foreslåede § 2 j, nr. 16, er det præciseret, at Undervisningsministeriet vil tage initiativ til, at der nedsættes en arbejdsgruppe med deltagelse af relevante ministerier og KL, som skal have fokus på implementering af den kommunale ungeindsats.
- I det foreslåede § 2 j, stk. 7, er tilføjet som 2. pkt.: "Kommunalbestyrelsen kan overlade opgaven med at tilvejebringe virksomhedspraktik til institutioner med forberedende grunduddannelse på baggrund af en samarbejdsaftale, der fastlægger rammerne herfor. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om samarbejdsaftalens indhold."
- I § 2 k, stk. 1, samt i bemærkningerne hertil er det foreslået fastsat, at unge, som har gennemført ungdomsuddannelse for unge med særlige behov undtagelsesvist efter anmodning kan målgruppevurderes til forberedende grunduddannelse, hvis de øvrige betingelser er opfyldt. Efterskoler er tilføjet i lovforslagets bemærkninger til det foreslåede § 2 k, stk. 2, i oplistningen af hvilke skoletilbud, der kan være relevante for den unge med henblik på bedst mulig varetagelse af den unges langsigtede interesser.
- Definitionen af "halvtidsbeskæftigelse" i lovforslagets bemærkninger er hævet fra 18 ugentlige arbejdstimer til 20 ugentlige arbejdstimer, jf. bemærkningerne til de foreslåede § 2 j og § 2 k, stk. 3.
- Det er tilføjet i lovforslagets bemærkninger til det foreslåede § 2 l, at "kontaktpersonens støtte af den unge skal tage udgangspunkt i den unges konkrete sociale og personlige udfordringer og skal bygge på en målrettet, koordineret og individuelt tilrettelagt socialfaglig indsats, som inkluderer sociale faktorer uden for skolen, og som er funderet i et tværfagligt løft af den unge."
- Det foreslåede § 2 l, stk. 2, samt bemærkningerne hertil er ændret, sådan at det fremgår, at kommunalbestyrelsens udpegning af kontaktpersoner kan foretages blandt de medarbejdere, der allerede er ansat i kommunen, eller der kan udpeges personer med tilknytning til fx forberedende grunduddannelse eller personer fra civilsamfundet, som lever op til de kompetencekrav, som kommunalbestyrelsen har fastsat.
- I § 2 l, stk. 4 og i bemærkningerne hertil er det i relation til kontaktpersonordningen præciseret, at den uddannelse, som den unge skal være forankret i, før kontaktpersonordningen ophører, skal være en ungdomsuddannelse. Det er endvidere præciseret, at for at den unge kan betragtes som væ-

rende forankret i en ungdomsuddannelse eller være fast tilknyttet arbejdsmarkedet, skal den unge ikke længere have brug for særlig støtte til fastholdelse i uddannelse eller beskæftigelse.

- Det er tilføjet i bemærkningerne til § 2 j, at kommunerne på ungeindsatsområdet skal tage stilling til, hvordan de vil sikre ansvar for opfyldelse af og information om deres ligestillingsforpligtelse i medfør af ligestillingslovens § 4.
- Undervisningsministeriet har noteret sig Datatilsynets bemærkninger og tilrettet udkastet i overensstemmelse hermed. Foranlediget af høringsvaret er der i forhold til høringsversionen i øvrigt tilføjet ændringer i lovens § 15 g.

Der er herudover foretaget følgende ændringer:

I bemærkningerne til § 2 a, stk. 5 samt bemærkningerne til § 2 g, stk. 10, er det præciseret i overensstemmelse med ”Aftale om bedre veje til uddannelse og job”, at for ”de fleste”, som har behov for forberedende tilbud forud for påbegyndelse af en ungdomsuddannelse vil den forberedende grunduddannelse være det mest hensigtsmæssige tilbud. Endvidere er tilføjet, at formålet dog fortsat er, at den unges interesser og kompetencer skal afdækkes bredt med henblik på i samarbejde med den unge at nå frem til det uddannelsesmæssige eller beskæftigelsesmæssige tilbud, som vurderes at være det mest relevante for den pågældende.

Endvidere er der foretaget ændringer af redaktionel og lovteknisk karakter.

3. Generelle bemærkninger

LO udtrykker stærk opbakning til det samlede lovgivningskompleks og de linjer, som de fire lovforslag tilsammen udtrykker i forhold til at få skabt et nyt, stærkt uddannelses tilbud til målgruppen og en tilhørende institutionsopbygning. LO's påpegning af forskellige uhensigtsmæssigheder i lovforslagene skal ses i lyset heraf.

Dansk Socialrådgiverforening (DS) og UU Danmark finder det positivt, at den uddannelsesmæssige og beskæftigelsesmæssige indsats for unge under 25 år koordineres og samles. Især lægger foreningerne mærke til, at indsatsen for de 15-17-årige bliver samlet et sted med en klar definition af ansvar, hvorved den unge ikke skal ”koordinere egen sag” – hvilket har fyldt meget i gældende vejledningslovgivning. DS er dog bekymret for, om kommunale budgethensyn kan resultere i loft over tilbud, forringelse af den unges ret til uddannelse med ensartet høj kvalitet samt tid til mulighed for personlig modning og udvikling.

Danmarks Vejlederforening bifalder overordnet etableringen af en sammenhængende kommunal ungeindsats og af en forberedende grunduddannelse for unge som et mere enkelt system med tre uddannelsesspor og en gennemgående kontaktperson til den unge i uddannelsesforløbet.

Dansk Folkeoplysnings Samråd (DFS) og Folkehøjskolernes Forening i Danmark støtter samlet set lovforslagene vedrørende forberedende grunduddannelse. Især er man glade for, at der tages udgangspunkt i den enkelte unges situation, for at der skabes en samlet kommunal indgang, for etablering af kædeansvar, for kontaktpersonen og for ambitionen om en ensartet finansiering.

Daghøjskoleforeningen og FORA anfører, at foreningen generelt er positive over for lovforslagskomplekset og ikke mindst den sammenhængende kommunale indsats. Problemet i den nuværende forberedende indsats ligger i overgange mellem forskellige tilbud, og at mange sårbare unge gang på gang er

faldet igennem, fx fordi hyppige sagsbehandlerskift og manglende koordinering har betydet, at en sag er blevet liggende i overgangen til næste trin i stedet for at momentum er blevet udnyttet, når den unge har været motiveret.

Foreningen af kommunale social-, sundheds- og arbejdsmarkedschefer i Danmark (FSD) er generelt positiv i forhold til de fremlagte lovforslag og aftalen om forberedende grunduddannelse. Det er vurderingen, at det fremlagte rummer en række muligheder, der kan styrke og målrette arbejdet med at sikre, at flest mulige unge gennemfører en uddannelse eller opnår varig tilknytning til arbejdsmarkedet.

BUPL finder udkastet interessant og lovende og kvitterer for, at lovforslaget tager målgruppen af unge, der har svært ved at komme ind eller i gang med en ungdomsuddannelse, alvorligt. BUPL ønsker generelt, at pædagogerne får en tydeligere rolle, således at deres viden om den enkelte unge anvendes, og således at pædagogerne også bliver anvendt som kontaktpersoner for de unge. BUPL finder, at dette vil styrke de unges chancer for at få succes via forberedende grunduddannelse.

Frie Skolers Lærerforening bakker op om den grundlæggende hensigt, at kommunen får ansvaret for, at der sker en koordinering af den samlede ungeindsats på tværs af uddannelses-, beskæftigelses- og socialindsatsen. I det hele taget finder foreningen det positivt, at lovforslaget tager udgangspunkt i den enkelte unges behov.

Undervisningsministeriets bemærkninger:

Undervisningsministeriet hilser velkomment, at høringen viser, at så mange ser positivt på etablering af en sammenhængende kommunal ungeindsats.

For så vidt angår bemærkningerne om den generelle økonomi er de økonomiske konsekvenser af den politiske aftale ved at blive konsolideret. De kommunale udgifter vil blive drøftet med KL.

4.1. Organisering af den kommunale ungeindsats

DA og DI finder det uhensigtsmæssigt, at Undervisningsministeriet ikke fastlægger retningslinjer for tilrettelæggelsen og organiseringen af ungeindsatsen. Det kan efter organisationernes opfattelse vanskeliggøre realiseringen af intentionen om en sammenhængende indsats på tværs af uddannelses-, beskæftigelses- og socialindsatsen.

REU og KL finder, at der ikke i tilstrækkelig grad tages stilling til, hvordan der sikres sammenhæng mellem en sammenhængende kommunal ungeindsats, FGU-uddannelsen og de øvrige lovgivninger, særligt lov om en aktiv beskæftigelsesindsats og serviceloven. KL finder, at der bør tages eksplicit stilling til samspillet mellem lovgivningerne i det videre lovgivningsarbejde.

LO bemærker, at sammenhængen til sociallovgivningen er uklar, og at der er uklar og uhensigtsmæssig beskrivelse af ansvars- og arbejdsdelingen mellem kommune og institution for forberedende grunduddannelse. LO finder, at der bør opstilles mindstekrav til organiseringen i kommunen.

Københavns Kommune anfører, at lovforslagskomplekset bør samordnes med og præciseres i forhold til serviceloven, sådan at begreber som fx ”uddannelsesparat”, ”praktik” og ”erhvervskompetencegivende uddannelse” opfattes ens i begge lovgivninger.

Socialpædagogerne finder, at der bør ske en tydeliggørelse af socialindsatsen i den sammenhængende kommunale ungeindsats. Socialpædagogerne støtter generelt intentioner i lovforslaget men fokuserer på, at de sociale indsætter integreres i den kommunale ungeindsats og at der sikres en reel koordination mellem uddannelses-, beskæftigelses- og socialindsatsen. Socialpædagogerne finder det problematisk, at

socialindsatsen over for den unge flere steder i lovforslaget er udeladt, idet det risikerer at underminere fokus i kommunerne på socialindsatsen som en afgørende del af den sammenhængende ungeindsats. Socialpædagogerne anbefaler, at lovforslaget ændres, så det tydeliggøres, at ungeindsatsen skal bygge på koordination på tværs af områderne uddannelse, beskæftigelse og socialindsats.

FTF, Danmarks Lærerforening (DLF) og Landsforeningen af 10. klasseskoler i Danmark foreslår konkrete tilføjelser til det foreslåede § 2 j, stk. 1, om sikring af, at den unge og den unges forældre møder kommunen som én samlet enhed på tværs af de mange bagvedliggende kommunale kompetencer og opgaver.

Danmarks Vejlederforening frygter, at vejledningen bliver organiseret og varetaget meget forskelligt i kommunerne. Det bør endvidere efter foreningens opfattelse overvejes, hvordan ansvaret for det tværfaglige samarbejde mellem ungeindsatsen, Studievalg og eVejledning kan placeres lovgivningsmæssigt, så det opleves nemmere for de unge at få adgang til vejledning.

UU Danmark udtrykker generel bekymring for hvordan den uvildige uddannelsesvejledning sikres i den kommunale ungeindsats og i forbindelse med den unges uddannelsesplan som det afgørende styringsredskab.

Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at det af lovforslagets bemærkninger fremgår, at kommunerne skal tage stilling til, hvordan de vil sikre ansvar for opfyldelse af og information om deres ligestillingsforpligtelse. Instituttet finder, at handlepligten i ligestillingslovens § 4 for Undervisningsministeriet som ressortministerium kan indebære, at ministeriet bidrager til at præcisere, hvordan ligestillingslovens § 4 skal udmøntes i forbindelse med de kommunale opgaver og organisatoriske omlægninger, som lovforslaget omhandler.

Undervisningsministeriets bemærkninger:

En lang række kommuner har allerede i dag erfaringer med at sammentænke indsatsen på tværs af ministerierne lovgivning – enten understøttet af en egentlig forvaltningsstruktur eller hvor medarbejdere fra forskellige forvaltninger er samlet i en enhed, som udfører opgaver i forhold til en specifik gruppe af borgere. Formålet med bestemmelserne om den kommunale ungeindsats er at fremme kommunernes arbejde på tværs af forskellige enheder. Det er ministeriets vurdering, at organiseringen heraf varetages bedst i kommunen. De skal derfor have vide rammer for at tilrettelægge indsatsen, så den afspejler lokale ønsker og behov.

Det tværgående arbejde tager afsæt i, at der udarbejdes en uddannelsesplan for den unge, og at den unge kan tildeles en kontaktperson. Der vil blive fastsat nærmere regler om arbejdet med uddannelsesplanen på bekendtgørelsesniveau. Desuden vil der blive udarbejdet en vejledning om udmøntning af kontaktpersonordningen.

Selvom der arbejdes på tværs af forvaltningen – fx i ungeenheder - vil de enkelte sektorlovgivninger fortsat gælde og skulle iagttages. Det vil også være tilfældet, når der arbejdes med Én plan eller med en kontaktpersonordning i den kommunale ungeindsats.

På baggrund af anbefalingen fra Institut for Menneskerettigheder har Undervisningsministeriet i bemærkningerne til lovforslagets § 2 j tilføjet, at kommunerne skal tage stilling til, hvordan de vil sikre ansvar for opfyldelse af og information om deres ligestillingsforpligtelse i medfør af ligestillingslovens § 4 på ungeindsatsområdet.

4.2. Kontaktpersonordning

DA, DI, REU, KL; LO, Uddannelsesforbundet, Landsforeningen af 10. classeskoler i DK, Dansk Center for Undervisningsmiljø (DCUM), Dansk Handicapråd, Produktionsskoleforeningen, DLF, Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier – Bestyrelserne (DEG-B) og Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier – Lederne (DEG-L), Københavns Kommune, FTF, SMV Danmark, DFS, FSD, FORA, Daghøjskoleforeningen, Dansk Oplysnings Forbund (DOF), Socialpædagogerne, Ungdomsskoleforeningen, Uddannelsesforbundet, Danske SOSU-skoler, Ungdomsuddannelsernes Vejlederforening og BUPL er alle positive over for kontaktpersonordningen, men har forskellige kommentarer hertil.

KL foreslår, at der nedsættes en arbejdsgruppe med deltagelse af relevante ministerier og KL, som skal have fokus på implementering af den kommunale ungeindsats.

Københavns Kommune ønsker afklaret, hvorvidt en kontaktperson er en mentor.

LO og Socialpædagogerne foreslår, at det eksplicit tilføjes i lovteksten, at kontaktpersonens støtte af den unge skal tage udgangspunkt i den unges konkrete sociale og personlige udfordringer og skal bygge på en målrettet, koordineret og individuelt tilrettelagt socialfaglig indsats, som inkluderer sociale faktorer uden for skolen, og som er funderet i et tværfagligt løft af den unge.

KL ønsker præcisret, hvilke kriterier, der skal tildeles kontaktperson efter. Desuden finder KL det uklart, hvad kontaktpersonordningen konkret betyder for de eksisterende mentorordninger efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats og serviceloven.

REU, DI, DA, Uddannelsesforbundet og Socialpædagogerne anfører, at kontaktpersonordningen efter aftalen må tolkes, som at denne først ophører, når den unge er forankret i en ungdomsuddannelse eller har fast tilknytning til arbejdsmarkedet, og at der således ikke i lovforslaget bør stå, at ordningen kan ophøre, når den unge går i forberedende grunduddannelse og ungdomsuddannelse til unge med særlige behov.

Danmarks Vejlederforening, BUPL, Danske SOSU-skoler, DOF, Daghøjskoleforeningen, DFS, FORA, DEG B og DEG-L, DLF, SMV Danmark og Produktionsskoleforeningen har bemærkninger til rekrutteringsgrundlaget for kontaktpersoner, herunder at kontaktpersonen ikke, som det følger af lovforslagsudkastet, så vidt muligt skal være ansat i kommunen.

FORA pointerer, at den unge skal involveres i valg af kontaktperson og den unges accept af valget skal tilstræbes.

BUPL, Ungdomsskoleforeningen og FTF ønsker præcisret, at kontaktpersonordningen ikke nødvendigvis ophører, når den unge er forankret i uddannelse, men også når den unge ikke længere har brug for støtte til at blive fastholdt i uddannelsen.

Danmarks Vejlederforening mener, at kontaktpersonen bør være en uddannet vejleder. Der opfordres til, at der sker en tydeliggørelse af, hvilke unge, der kan have behov for en kontaktperson.

UU Danmark pointerer, at der fortsat bør være krav om, at kommunen og de lokale ungdomsuddannelsesinstitutioner samarbejder tæt om lokale procedurer og indsatser i overgangen og i fastholdelsesarbejdet herunder samordning af mentorrelationer.

DCUM er bekymret i forhold til uklarhed omkring kontaktpersonordningen, idet der er op til kommunerne at fastsætte kriterierne.

Ungdomsuddannelsernes Vejlederforening savner en klar beskrivelse af kontaktpersonens opgaver og kompetencer.

FSD og Børne- og Kulturchefforeningen (BKF) støtter, at der skal være kontaktperson, men foreningerne er bekymret for implementering af initiativet. Det anføres, at snittet til de øvrige lovgivninger om mentor, bostøtte og støtte-kontaktpersoner ikke er helt gennemskueligt. Foreningerne er bekymret for den aftalte økonomi i kontaktpersonordningen, idet midlerne i aftalen hertil ikke virker tilstrækkelige. Bekymringen forøges, hvis der samtidig sker en indskrænkning i brugen af mentor m.v. i de øvrige lovgivninger samt en økonomisk tilpasning heraf.

Danske Handicaporganisationer anbefaler, at kommunerne kan yde unge med handicap, der er i målgruppen for forberedende grunduddannelse, den rigtige støtte ved at trække på rådgivning og specialiseret viden om handicap fra fx VISO og VISO's leverandører, de regionale kommunikationscentre og de land- og landsdækkende specialiserede undervisningstilbud eller hos øvrige kompetenceorganisationer, der tilbyder handicapspecifik ekspertise.

Undervisningsministeriets bemærkninger:

Det fremgår af aftalen om bedre veje til uddannelse og job, at det er op til den enkelte kommune at afgøre, hvordan kontaktpersonordningen etableres med bagvedliggende understøttende funktioner og opgaver. Hvis en ung er tilknyttet både en mentor, en støtte-kontaktperson, en vejleder etc., må kommunen således tage stilling til, om og hvordan alle disse funktioner kan udføres, så den unge oplever at have én kontaktperson i kommunen. Der er ikke noget til hinder for, at en kontaktperson kan være myndighedsudøvende, i det omfang kontaktpersonen er ansat i kommunen. Uanset at der tildeles en kontaktperson, der arbejder på tværs af forvaltningen – fx i ungeenheder – gælder de enkelte sektorlovgivninger fortsat, og disse vil således skulle iagttages.

Det følger af lovforslaget, at kontaktpersonen kan rekrutteres bredt, og der stilles ikke krav om, at kontaktpersonen skal have en specifik uddannelsesbaggrund.

Det foreslåede § 21, stk. 2, er justeret, således at det fremgår, at kommunalbestyrelsens udpegning af kontaktpersoner kan foretages blandt de medarbejdere, der allerede er ansat i kommunen, eller der kan udpeges personer med tilknytning til fx forberedende grunduddannelse eller personer fra civilsamfundet, som lever op til de kompetencekrav, som kommunalbestyrelsen har fastsat.

Undervisningsministeriet vil tage initiativ til nedsættelse af en arbejdsgruppe med fokus på implementering af den kommunale ungeindsats.

4.3. Vejledningsindsatsen

UU Danmark udtrykker bekymring for, hvordan den uvildige uddannelsesvejledning sikres i den kommunale ungeindsats. UU finder det misvisende og i strid med intentionerne i den politiske aftale, når begrebet "vejledning" ikke er en del af lovens titel. UU foreslår titlen: "Vejledningsloven og den kommunale ungeindsats".

DLF, Danmarks Vejlederforening, FTF og Landsforeningen af 10. klasseskoler i Danmark finder ligeledes, at det bør fremgå af lovens titel, at den også omfatter vejledning. Danmarks Vejlederforening er bekymret for, om lovens nye markante fokus på forberedende grunduddannelse til en mindre del af de unge vil betyde mindre fokus på den brede vejledningsindsats.

Danmarks Vejlederforening beklager det meget, hvis UU Danmark nedlægges. Der henvises til vejledningsfagligheden i ungeindsatsen, idet der ikke ses overvejelser om at styrke denne.

Frie Skolers Lærerforening ønsker en beskrivelse af vejledningsindsatsen, der finder sted på skolerne, både i forhold til hvem der foretager vejledningen samt i forhold til omfang og form.

Københavns Kommune anfører, at med den kommunale ungeindsats udvides opgaveporteføljen i forhold til uddannelses- og erhvervsvejledning, idet det efter lovforslaget påhviler kommunen at betjene samtlige skoler beliggende i kommunen – modsat hidtil hvor fri- og privatskoler kan vælge selv at vejlede egne elever. Det anføres, at kommunerne bør kompenseres økonomisk for merudgifter forbundet hermed.

Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) gør opmærksom på, at det er vigtigt at følge, om vejledningsindsatserne, der retter sig mod den brede elevgruppe i grundskolen, og som i dag er forankret i ungdomsuddannelserne, videreføres i samme omfang som før de foreslåede ændringer.

Danske Regioner finder, at der er stor risiko for, at mange års positive erfaringer med professionalisering af vejledningsindsatsen tabes på gulvet. Ved implementering af loven bør der derfor være opmærksomhed på, at der fortsat findes vejledningstilbud af høj kvalitet, sådan at der ikke bliver kommunale forskelle i kvalitetsniveauet.

DEG-L og DEG-B ønsker præciseret i det foreslåede § 5, stk. 4, at vejledningen om forberedende grunduddannelse m.v. skal ske i et samarbejde med uddannelsesinstitutionerne

Undervisningsministeriets bemærkninger:

Det er ikke hensigten med lovforslaget, at der skal ske en afprofessionalisering af vejledningen. Tværtimod er der lagt op til, at kommunerne skal opretholde en fagprofessionel uddannelses- og erhvervsvejledning, der er uafhængig af sektor og institutionsinteresser. Hertil kommer, at personer, som varetager uddannelses- og erhvervsvejledning, der tager afsæt i Ungdommens Uddannelsesvejlednings nuværende opgaveportefølje, fortsat vil skulle have en godkendt uddannelses- og erhvervsvejlederuddannelse. Endvidere vil der blive fokuseret på uddannelses- og erhvervsvejledningen med uddannelsesplanen som omdrejningspunktet for det kommunale arbejde med den unge samt i forbindelse med kontaktpersonen, der i mange tilfælde vil få vejledningsrelaterede opgaver.

Forslagene om at ændre lovens titel giver ikke anledning til ændringer. Med den titel, der foreslås med lovforslaget, understreges det, at loven overvejende regulerer den kommunale indsats for unge under 25 år, og den kommunale ungeindsats er den samlede betegnelse for kommunens aktiviteter i forhold til unge under 25 år. Lovforslaget ændrer ikke på, at de gældende bestemmelser om vejledning og om uddannelse og erhverv fortsat vil indgå som hovedelementer i kommunalbestyrelsens indsats for unge under 25 år, ligesom pligt til uddannelse, beskæftigelse m.v. fortsat vil være en væsentlig del af grundlaget for kommunalbestyrelsens funktioner og opgavevaretagelse også fremover.

Det bemærkes, at der allerede findes en bestemmelse i loven, hvorefter kommunen skal sørge for at der gives vejledning om valg af ungdomsuddannelse og erhverv til elever fra og med 7. klasse, hvis der anmodes herom af en friskole eller privat grundskole, der ligger i kommunen. Denne bestemmelse ændres ikke med lovforslaget. Kommunerne får således ikke nye opgaver i denne anledning.

4.4. Uddannelsesplanen

UU Danmark finder ikke, at lovforslaget i tilstrækkelig grad lever op til intentionerne om tydelighed og én plan for den unge. UU Danmark anfører, at planen først og fremmest skal være den unges, og det foreslås, at en portfolio i 7. klasse indleder arbejdet med uddannelsesplanen. UU Danmark undrer sig over, at uddannelsesplanen ikke skal anvendes som tilmelding til ungdomsuddannelserne. Med hensyn

til forslaget om, at planen skal indeholde kendte behov for særlige indsatser, rejser UU Danmark spørgsmål om, hvem der definerer behovene og hvem, der bestemmer, hvad der skal stå i planen. Planen skal endvidere være omdrejningspunkt for uddannelsesparathedsvurderingen, sådan at der både for den unge, forældre og kommunens ansatte altid er tydelighed om, hvilke aftaler og indsatser der er om den enkelte unge.

DOE, Produktionsskoleforeningen, FTE, Uddannelsesforbundet og DFS peger på, at den unges bolig-situation skal fremgå af uddannelsesplanen. DOE finder desuden, at geografiske forhold med lange afstande til uddannelsesstedet bør skrives ind i lovforslagets bestemmelser om uddannelsesplanen.

Dansk Socialrådgiverforening finder det uklart, om det er en ret for den unge, at der udarbejdes en sammenhængende uddannelsesplan. Dansk Socialrådgiverforening mener, at den unge bør have ret til en samlet plan.

BUPL foreslår, at det indføres i lovforslaget, at viden fra klubpædagoger/fritidsinstitutioner skal indgå i uddannelsesplanen, da disse ofte har relevant viden om den unge, som skole, socialvæsen og politi ikke har.

KL opfordrer til, at der laves en eksplicit hjemmel til sikring af, at indholdet i En plan overholdes. KL finder, at det bør præciseres, hvordan der sikres sammenhæng mellem Min plan og uddannelsespålægget i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. Endvidere ønsker KL præciseret, hvad der er hensigten med ændringer i forløbsplanen for unge i ungdomsuddannelse for unge med særlige behov, og hvornår disse gennemføres.

Undervisningsministeriets bemærkninger:

Der er med bestemmelserne om uddannelsesplanen lagt op til, at uddannelsesplanen bliver materialiseringen af den unges relation til den kommunale ungeindsats. Arbejdet med den unges uddannelsesplan vil være et anliggende for den unge (og evt. forældremyndighedens indehaver) og den kommunale ungeindsats. Uddannelsesplanen har til formål at understøtte, at den unge forankres i uddannelse eller beskæftigelse. Arbejdet med at udarbejde den unges uddannelsesplan påbegyndes i grundskolen, og stamoplysninger fra uddannelsesplanen anvendes i forbindelse med uddannelsesparathedsvurderingen og den unges tilmelding til ungdomsuddannelserne. Arbejdet hermed initieres af den kommunale ungeindsats.

Uddannelsesplanen udarbejdes i et samarbejde mellem den unge og den kommunale ungeindsats. Alle unge har ret til at få udarbejdet en uddannelsesplan. Det er afgørende, at arbejdet med uddannelsesplanen tilrettelægges, så den unge tager ejerskab til egen uddannelsesplan, således at den unge understøttes i selv at bidrage til at planen realiseres.

Hovedformålet med uddannelsesplanen vil efter forslaget være, at den indeholder et uddannelses- eller beskæftigelsesmål med angivelse af hvilke indsatser, der skal iværksættes, for at planen kan realiseres. For unge, som optages på forberedende grunduddannelse, vil indsatserne blive konkretiseret i den unges forløbsplan på institutionen for forberedende grunduddannelse. Uddannelsesplanen vil således indeholde det længere perspektiv for den unge, mens de mere specifikke planer for den unges konkrete uddannelsesforløb vil fremgå af den unges forløbsplan, som initieres af institutionen for forberedende grunduddannelse.

I forhold til ændring af uddannelsesplanen for unge i ungdomsuddannelse for unge med særlige behov (STU) vil der alene være tale om, at de mere detaljerede institutionsnære forhold vil blive udskilt i en forløbsplan frem for at fremgå af den mere overordnede uddannelsesplan. Der vil således også fremad-

rettet skulle udarbejdes en uddannelsesplan for elever i ungdomsuddannelse for unge med særlige behov, og der vil i tilknytning til bekendtgørelse om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov, jf. den eksisterende hjemmel i § 4, stk. 5, i lov om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov, blive udarbejdet en beskrivelse af sammenhæng mellem uddannelsesplan og forløbsplan.

Det er hensigten, at oplysninger fra klubpædagoger og andre relevante professionelle medarbejdere kan indgå i arbejdet med at udarbejde den unges uddannelsesplan.

I forbindelse med at der udarbejdes en uddannelsesplan for den unge skal den unges boligsituation og overvejelser om transport til den påtænkte uddannelse indgå, således som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget. Der vil blive fastsat nærmere bestemmelser om uddannelsesplanen på bekendtgørelsesniveau.

Det bemærkes i øvrigt, at der efter gældende lov intet er til hinder for, at arbejdet med uddannelsesplanen ses i sammenhæng med andre indsatser i kommunen, hvis det skønnes nødvendigt. Der vil for så vidt angår uddannelsesplaner i Undervisningsministeriets regi derfor ikke være noget til hinder for, at arbejdet med Én plan kan påbegyndes allerede i fra august 2018, hvis betingelserne herfor er opfyldte, og dette i øvrigt vurderes at være hensigtsmæssigt i forhold til den unges resurser og udfordringer.

4.5. Målgruppevurdering

LO foreslår, at formålet med målgruppevurderingen tydeliggøres, og at der i bemærkningerne tilføjes socialområdet i forhold til målgruppevurderingen, så det står klart, at kommunen er forpligtet til at have et samlet kendskab til og overblik over tilbud, så den unges langsigtede interesser varetages bedst muligt.

KL finder det uklart, hvordan de kriterier, der er oplyst for målgruppevurderingen i forberedende grunduddannelse, skal forstås. KL mener, at det bør fremgå, hvilke kriterier der lægges vægt på, og opfordrer til, at vejledningen udstedes hurtigst muligt.

Dansk Socialrådgiverforening finder det uklart, hvordan det sikres, at der er relevante tilbud til de unge, som dels ikke målgruppevurderes til forberedende grunduddannelse og dels har gennemført forberedende grunduddannelse uden positiv udslusning til uddannelse eller job. Endvidere opfordres til, at vejledning udstedes hurtigst muligt.

Socialpædagogerne finder, at en del af kriterierne for målgruppevurdering ikke tager højde for, at nogle unge kan være socialt udsatte. Der foreslås en præcisering heraf i lovforslaget.

Højskolerne anbefaler, at det i lovteksten vedrørende målgruppevurdering fastsættes, at der vurderes til andre tilbud, som kan tjene den unge bedst. Højskoleophold findes dels at kunne indgå som et uddannelseselement under egu, men også som et relevant alternativ til forberedende grunduddannelse.

Efterskoleforeningen beklager, at efterskolerne ikke er skrevet ind som et muligt alternativ på linje med frie fagskoler, højskoler m.v. Efterskoleforeningen finder, at disse alternativer ikke alene bør bringes i spil, hvis den unge bliver vurderet til ikke at tilhøre målgruppen til forberedende grunduddannelse, men derimod også vil den unge vil kunne drage nytte af et af disse andre tilbud.

Frie Fagskoler finder ikke, at det tilstrækkelig tydeligt fremgår, at der ved den samlede afvejning af tilbud og indsatser skal indgå alternativer til forberedende grunduddannelse, herunder frie fagskoler.

UU Danmark finder, at det er skolen, som har ydet den afsluttende indsats i 10. skoleår, der er bedst til at foretage målgruppevurderingen, eller at der udarbejdes en præcis procedure og klare retningslinjer for samarbejdet mellem vejledningen på elevens skole uden for bopælskommunen, og den pågældende bopælskommune, der har myndigheden til målgruppevurderingen. Endvidere udtrykkes bekymring for, hvorvidt der sikres relevante tilbud til de unge, som ikke målgruppevurderes til forberedende grunduddannelse eller har gennemført en forberedende grunduddannelse uden positiv udslusning til uddannelse/job.

DFS finder, at det bør præciseres, at målgruppevurderingen skal indeholde en vurdering af andre tilbud, der kan tjene den unge bedst.

SelvejeDanmark og Ligeværd peger på, at der i forbindelse med visitering til ungdomsuddannelse for unge med særlige behov og forberedende grunduddannelse kan være gråzoner. SelvejeDanmark anbefaler, at rammerne for målgruppevurdering, visitation og vejledning tydeliggør forskellene mellem ungdomsuddannelse for unge med særlige behov og forberedende grunduddannelse, sådan at det sikres, at unge, der har brug for et tilbud efter lov om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov, stadig får mulighed herfor. Ligeværd anfører, at de økonomiske incitamentsstrukturer kan komme til at påvirke forholdene for denne gråzonegruppe af unge, der befinder sig i feltet mellem ungdomsuddannelse for unge med særlige behov og forberedende grunduddannelse. Det frygtes, at disse unges uddannelsesmuligheder bliver genstand for kommunal kassetænkning, og at de kan blive kastebolde mellem forskellige uddannelsesforløb på grund af økonomiske overvejelser i de kommunale forvaltninger.

Ledersamrådet for STU/VSU finder, at den brede indgang i FGU kan være udfordrende for STU-elever, der har brug for overskuelighed og strukturerede rammer, og finder det herunder problematisk, at optagelse af elever på mange områder beror på en vurdering fra kommunalbestyrelsen. Der argumenteres for, at der bør foreskrives ensrettede lovbestemte optagelseskriterier, der gælder for samtlige FGU-uddannelser uden eventuel skelen til økonomiske hensyn.

Danske Handicaporganisationer har den 8. marts 2018 (efter høringsfristen) oplyst, at de er blevet opmærksomme på, at lovforslaget undtagelsesvist burde give unge, der er optaget på eller har færdiggjort ungdomsuddannelse for unge med særlige behov, adgang til forberedende grunduddannelse, idet disse unge kan være blevet modnet og har tilegnet sig færdigheder, der betyder, at de vil kunne gennemføre og profitere af forberedende grunduddannelse.

Undervisningsministeriets bemærkninger:

Den kommunale ungeindsats vil skulle give institutionsuafhængig uddannelses- og erhvervsvejledning, der har til formål at bidrage til, at valg af uddannelse og erhverv bliver til størst mulig gavn for den enkelte og for samfundet. Alle de i høringssvarene nævnte uddannelses- og skoletilbud vil således skulle indgå i overvejelserne, når den unge vejledes om valg af uddannelse og erhverv.

Undervisningsministeriet noterer sig i øvrigt de indkomne synspunkter i forhold til målgruppevurderingen, som vil indgå i overvejelserne, når der skal udarbejdes en vejledning til målgruppevurderingen i forhold til optagelse på forberedende grunduddannelse.

Hvis eleven går i skole uden for hjemkommunen, fx fordi den unge er anbragt på en institution langt fra hjemkommunen, vil der i forbindelse med målgruppevurderingen kunne anvendes en ordning, som svarer til målgruppevurderingen til den særlig tilrettelagte ungdomsuddannelse. Ordningen indebærer, at det vil være den kommunale ungeindsats i den kommune, hvor institutionen er beliggende, der indstiller en målgruppevurdering til elevens hjemkommune.

I bemærkningerne til det foreslåede § 2 *k* i er efterskoler tilføjet i opstillingen af de skoletilbud, der kan være relevante for den unge med henblik på bedst mulig varetagelse af den unges langsigtede interesser.

Undervisningsministeriet imødekommer endvidere Danske Handicaporganisationers ønske om at unge, som har gennemført ungdomsuddannelse for unge med særlige behov undtagelsesvist kan gives adgang til forberedende grunduddannelse.

4.6. Virksomhedspraktik

Københavns Kommune finder, at det med fordel kan overvejes, at Undervisningsministeriets og Beskæftigelsesministeriets lovgivninger samordnes mht. praktikkrav, erhvervstræning m.v. Det ønskes endvidere afklaret, om kommunalbestyrelsens opsøgende funktioner omfatter erhvervstræning eller kun virksomhedspraktik som led i erhvervsgrunduddannelse.

KL finder, at det bør præciseres, hvori opgaven med koordinering af opsøgende funktioner i forhold til praktikpladser består. Det fremgår ikke, om kommunerne kan uddelegere opgaven med tilvejebringelse af praktikpladser til erhvervsgrunduddannelsen. Der er efter KL's opfattelse behov for klare og ensartede regler vedrørende erhvervstræning og praktik i henholdsvis undervisningssektoren og på beskæftigelsesområdet.

DA finder det centralt, at institutionernes og kommunernes kontakt til virksomhederne bliver systematisk koordineret. Samtidig er det væsentligt, at den opsøgende indsats med henblik på at oprette praktikpladser til elever i erhvervsgrunduddannelse ikke får en sådan karakter, at det sætter oprettelse af uddannelsesaftaler til erhvervsuddannelseselever under pres. DA opfordrer til, at der fastsættes retningslinjer, der sikrer, at kommunalbestyrelserne koordinerer den opsøgende indsats med fx jobcentre og institutionerne.

BRF finder, at lovforslaget er uklart for så vidt angår virksomhedspraktikpladser. En del kommunale jobcentre tilvejebringer allerede i dag de nødvendige praktikpladser i forbindelse med etablering af erhvervsgrunduddannelse, og jobcentre har et tæt og godt samarbejde med virksomhederne om etablering af virksomhedspraktikpladser generelt.

SMV Danmark mener, at arbejdsfordelingen vedrørende det opsøgende arbejde i forhold til virksomhedspraktik bør varetages af en person, som har kendskab til praktikstederne, og som kender eleven på forberedende grunduddannelse. Formuleringerne i det foreslåede § 2 foreslås genovervejet og stk. 5 eventuelt slettes.

Produktionsskoleforeningen mener, at arbejdsdelingen bør ændres, hvad angår virksomhedspraktik, så den bringes i sammenhæng med aftalens intention om den kommunale ungeindsats' koordinerende funktion – og med virkeligheden. Produktionsskoleforeningen anfører, at opgaven med at tilvejebringe virksomhedspraktik ikke skal væk fra den funktion, som kender eleven, og som skal have kontakten med elev og virksomhed. Det foreslås derfor, at ”Tilvejebringelse af praktikpladser til virksomhedspraktik for unge i uddannelsessporet erhvervsgrunduddannelse EGU” fjernes i det foreslåede § 2 j, stk. 5, nr. 5.

Undervisningsministeriets bemærkninger:

Opgaven med koordinering af opsøgende funktioner i forhold til praktikpladser tager afsæt i, at den kommunale kontakt til virksomhederne bliver systematisk koordineret, således at virksomhederne ikke skal forholde sig til en række kommunale medarbejdere, der tilvejebringer forskellige former for praktikpladser.

Det er i dag kommunernes pligt at tilvejebringe praktikpladser til erhvervsgrunduddannelsen for unge, der er i målgruppen for uddannelsen. Denne forpligtelse fastholdes i kommunerne med oprettelsen af den forberedende grunduddannelse, hvor praktikpladser i uddannelsessporet erhvervsgrunduddannelse tilvejebringes af kommunalbestyrelsen. Der tilføjes en mulighed for, at kommunalbestyrelsen kan delegerede opgaven med at tilvejebringe virksomhedspraktik til institutionen for forberedende grunduddannelse på baggrund af en samarbejdsaftale. Dette er også muligt i relation til en produktionsskole eller en institution for erhvervsrettet uddannelse i dag, jf. § 1, stk. 5, i lov om erhvervsgrunduddannelse m.v.

Undervisningsministeriet har tilføjet følgende i det foreslåede § 2 j, stk. 7: ”Kommunalbestyrelsen kan overlade opgaven med at tilvejebringe virksomhedspraktik til en institution for forberedende grunduddannelse på baggrund af en samarbejdsaftale, der fastlægger rammerne herfor. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om samarbejdsaftalens indhold.”

Kommunalbestyrelsen har ikke ansvar for at tilvejebringe virksomheder mv., der stiller sig til rådighed for elever, som deltager i erhvervstræning. Tilvejebringelse af virksomheder mv. til erhvervstræning er et anliggende for den enkelte institution, der udbyder forberedende grunduddannelse.

4.7. Nedlæggelse af Nationalt Dialogforum

DLF udtrykker bekymring over, at rådsstrukturen på Undervisningsministeriets område ændres, hvorved REU skal overtage Rådet for Ungdomsuddannelsers og Nationalt Dialogforum for Uddannelses- og Erhvervsvejlednings rådgivningsopgaver i forhold til undervisningsministeren. Medlemskredsen af REU bør justeres i overensstemmelse med dette for at afspejle, at vejledningsområdet og overgangen fra grundskole til ungdomsuddannelser omfattes af REU's kompetencer.

Danmarks Vejledningsforening opfordrer til, at REU udvides med repræsentanter for professionelle vejledningsaktører og vejlederforeninger. Det er efter Danmarks Vejledningsforenings opfattelse af stor vigtighed, at vejlederprofessionen repræsenteres i rådet.

Landsforeningen af 10. Klasseskoler i Danmark finder tilsvarende, at medlemskredsen af REU bør justeres for at afspejle, at bl.a. vejledningsområdet omfattes af rådets kompetencer.

UU Danmark anerkender behovet for, at flere unge vælger en erhvervsuddannelse, men er bekymret for om REU har tilstrækkeligt grundlag for at sikre bredden i uddannelses- og erhvervsvejledningen. UU Danmark ser stor risiko for, at den sektorafhængige vejledning forsvinder og afløses af en ensartet vejledning mod erhvervsuddannelserne.

GL udtrykker stor bekymring dels ved at nedlægge Det nationale Dialogforum og dels ved, at REU kun skal fokusere sin rådgivning på vejledningsområdet til vejledningsindsatsen på forberedende grunduddannelse. GL er endvidere bekymret over, hvilken kompetence REU får i henhold til neutralt og upartisk at vejlede til alle ungdomsuddannelserne og ikke primært til uddannelserne. GL foreslår, at det præciseres, at det vejledningsbegreb, som REU skal operere med, er et bredt vejledningsbegreb, der dækker vejledning til alle ungdomsuddannelser samt livslang læring. Desuden foreslår GL, at det i udpegningen til REU eksplicit sikres, at der udpeges repræsentanter med kompetencer til at varetage det brede vejledningsbegreb.

Undervisningsministeriets bemærkninger:

Undervisningsministeriet bemærker, at nedlæggelsen af Nationalt Dialogforum for Uddannelses- og Erhvervsvejledning betyder, at REUs kompetence udvides til rådgivende kompetence indenfor den politiske aftale, hvilket omfatter vejledningen indenfor den kommunale ungeindsats og indenfor det forberedende område. Den generelle vejledning vil fremover være en integreret del af de enkelte uddannel-

sesområder, fx i forhold til grundskoleområdet, det gymnasiale område og på det videregående område. Der lægges derfor ikke op til at udvide REUs medlemskreds.

4.8. ”Fast tilknytning” til job eller uddannelse

DA bemærker, at en ugentlig arbejdstid på minimum 18 timer i mange tilfælde ikke er tilstrækkelig til, at en person kan vurderes at have fast tilknytning til arbejdsmarkedet. Særligt ikke når der er tale om unge under 25 år. En lav fastsættelse af grænsen for, hvornår målgruppen har fast tilknytning til arbejdsmarkedet, medfører ifølge DA risiko for, at en række unge, for hvem et forløb på forberedende grunduddannelse er væsentligt for en varig tilknytning til arbejdsmarkedet eller overgang til en ungdomsuddannelse, ikke får den fornødne hjælp og indsats af kommunen, fordi deres ugentlige arbejdstid lige akkurat kommer på den anden side af 18 timer. I den sammenhæng nævner DA, at grænsen for, hvornår en person skal aktiveres efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats er fastsat til minimum 20 timer om ugen. DA opfordrer derfor til, at det i bemærkningerne til lovforslaget fastsatte timetal for, hvornår målgruppen har fast tilknytning til arbejdsmarkedet hæves, og beregnes over en periode på sammenhængende seks måneder.

LO finder ikke, at den anførte definition på, at den unge er i halvtidsbeskæftigelse (minimum 18 ugentlige timer), er brugbar. LO henviser til de regler, der giver ret til optagelse i en a-kasse samt den beskæftigelse, der ligeledes giver ret til dagpenge/optagelse i a-kasse.

REU finder ligeledes ikke den anvendte definition på ”fast tilknytning til arbejdsmarkedet” brugbar. REU finder, at en afgrænsning kan tage udgangspunkt i de regler, som gælder for supplerende dagpenge.

Undervisningsministeriets bemærkninger:

Det fremgår af den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job af 13. oktober 2017, at unge under 25 år, der er i minimum halvtidsbeskæftigelse, ikke tilhører målgruppen for forberedende grunduddannelse. Derfor fastholdes formuleringen ”minimum halvtidsbeskæftigelse” i lovforslaget. I lyset af bemærkningerne justeres bemærkningerne til lovforslaget således, at lovforslagets definition af halvtidsbeskæftigelse hæves fra 18 til 20 timer om ugen.

Det bemærkes samtidig, at unge under 25 år, som er i beskæftigelse mere end 20 timer om ugen, efter det foreslåede har ret til at få foretaget en målgruppevurdering til forberedende grunduddannelse, hvis de anmoder herom. Den unge har således ikke forringet sine muligheder for at komme på forberedende grunduddannelse ved at være i beskæftigelse i mere end 20 timer om ugen. Det vil således ikke forbedre den unges stilling, at arbejdsmarkedstilknytning beregnes over en sammenhængende periode på 6 måneder, som DA foreslår.

4.9. Datagrundlag

LO finder beskrivelsen af indsamlingen af data meget generel. Der ønskes konkret beskrivelse af, hvilke data om den unge, der skal indberettes, og hvem der gør det. LO savner fx en konkret beskrivelse af, om der stadig indsamles data i andre systemer – fx på beskæftigelsesområdet eller socialområdet.

KL finder det uklart, hvordan Det fælles datagrundlag i UVM (Ungedatabasen) skal spille sammen med Det fælles datagrundlag (DFDG) på beskæftigelsesområdet i Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (STAR). Det anføres, at for at det skal lykkes at realisere visionen om den sammenhængende ungeindsats og en velfungerende forberedende grunduddannelse, skal det sikres, at systemer og data ikke kommer til at stille krav om dobbeltregistreringer og bureaukratiske administrative set-up. Dette kan, efter det beskrevne, efter KL's opfattelse blive den uheldige konsekvens. KL anbefaler derfor, at det lægges til grund, at registrering, brug og videregivelse af data kommer til at ske i overensstemmelse med

arbejdet i den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi. Det pointeres endvidere, at den nationale udvidelse af Ungedatabasen under Undervisningsministeriet bør være færdigudviklet til brug i kommunerne ved implementeringsfasen. KL pointerer desuden, at institutionen bør have pligt til at underrette kommunen om manglende progression i elevens forløb, højt elevfravær eller frafaldstruede elever, hvilket bl.a. kræver stærk it-understøttelse.

UU Danmark finder det positivt, at Ungedatabasen udbygges og indberetningspligten for uddannelsesinstitutioner indskræpes. UU Danmark opfordrer til, at kommunerne pålægges at udpege en ansvarlig for dette område, der samtidig får bemyndigelse til lokal implementering af nationalt fælles besluttede retningslinjer. UU Danmark anfører, at Ungedatabasen vil være det fremtidige redskab for uddannelsesplan og parathedsvurdering og redskabet til at følge "kædeansvaret". Samtidig rettes opmærksomheden mod de mangler, der findes i Ungedatabasen, herunder forkerte og forsinkede indberetninger, som forhindrer hurtig og rettidig opfølgning. UU Danmark er tillige bekymret for, om der i den kommunale ungeindsats er tilstrækkelig viden og erfaring med Ungedatabasen til, at denne vil kunne både vedligeholdes og udbygges, om kommunerne har eller vil afsætte tilstrækkeligt med ressourcer til ansættelse og/eller efteruddannelse af medarbejdere med erfaring for og indsigt i anvendelsen i Ungedatabasen i vejledningsarbejdet.

Landssamrådet af PPR-chefer anbefaler, at eksisterende oplysninger om specialpædagogiske behov og indsatser i den unges grundskoleforløb kommer til at indgå i Ungedatabasen.

Danske Gymnasier anfører, at man går ind for en digitalisering af de oplysninger, som er relevante i forbindelse med optagelsesprocessen på de gymnasiale uddannelser. Digitaliseringen skal ske under iagttagelse af de persondataretlige regler, hvorfor Danske Gymnasier vil glæde sig til at følge arbejdet vedrørende Ungedatabasens påvirkning på de gymnasiale uddannelser tæt.

Dansk Socialrådgiverforening finder det positivt, at Ungedatabasen udbygges, og at indberetningspligten for uddannelsesinstitutioner indskræpes.

FSD og BKF finder at, lovforslaget begrænser videregivelse af oplysninger til ungedatabasen. FSD ser gerne en bekendtgørelse, som foreskriver, hvordan den unge søger optagelse på en videregående uddannelse fremover.

Datatilsynet anfører for så vidt angår spørgsmålet om dataansvar, at lovforslaget ikke tager stilling til Undervisningsministeriets eller uddannelsesinstitutionernes rolle i forhold til Ungedatabasen, ligesom Datatilsynet finder det uklart, om andre aktører eventuelt har et delt dataansvar med kommunerne i forhold til behandlingen af Ungedatassen. Det henstilles, at der tages stilling til disse problemstillinger i lovforslaget.

I forhold til spørgsmål om databehandlingsaftale anfører Datatilsynet, at forslaget ikke ses at opfylde databeskyttelsesforordningens krav, idet den foreslåede bestemmelse ikke tager stilling til samtlige forhold nævnt i databeskyttelsesforordningen.

For så vidt angår forslaget om bemyndigelse til Styrelsen for It og Læring anfører Datatilsynet, at man finder det uklart, hvad Styrelsen for It og Læring bemyndiges til at fastsætte regler om. Datatilsynet opfordrer derfor til, at dette præciseres yderligere i lovforslaget.

Endelig opfordrer Datatilsynet til, at det overvejes, om der skal udarbejdes en konsekvensanalyse af Ungedatabasen i overensstemmelse med databeskyttelsesforordningen.

Undervisningsministeriets bemærkninger:

Opfølgning på den unges progression på en uddannelse sker gennem uddannelsesplanen, hvor Ungedatabasen understøtter med data om de unges optag, gennemførelse eller frafald på en forberedende grunduddannelse samt risiko for frafald. Ungedatabasen understøtter med data, som indgår i uddannelsesplanen ude på institutionerne og den kommunale ungeindsats.

Registrering af fravær foregår på den enkelte uddannelsesinstitution. Her vil institutionen for forberedende grunduddannelse, ligesom de øvrige uddannelsesinstitutioner, indberette risiko for frafald til Ungedatabasen. Ligeledes foregår registreringer om niveau, udtalelser og beviser i de lokale forløbsplaner på institutionerne, og ikke i Ungedatabasen.

Ungedatabasen videregiver allerede i dag oplysninger om afbrud og risiko for frafald fra uddannelsesinstitutioner, som Ungdommens Uddannelsesvejledning modtager. Med den nye lovgivning vil den kommunale ungeindsats modtage de oplysninger.

Forudsætningen for at søge en videregående uddannelse er, at den unge har en adgangsgivende eksamen. Det ændrer udvidelse af ungedatabasen ikke på. Unge skal stadig søge optagelse på videregående uddannelser via optagelse.dk. Unge, der har færdiggjort forberedende grunduddannelse og ønsker at søge en erhvervsuddannelse eller en gymnasial uddannelse, skal ligeledes søge via Optagelse.dk.

Ungedatabasen vil ikke imødekomme ønsket om registrering og videregivelse af data om specialpædagogiske behov og indsatser i den unges grundskoleforløb. Videregivelse af oplysninger om specialpædagogiske behov kræver en faglig vurdering fra gang til gang, når oplysninger skal videregives. Det kan Ungedatabasen ikke håndtere.

Der vil fortsat blive indsamlet data i andre systemer fx beskæftigelsesområdet og socialområdet. Hensigten er i så muligt omfang at undgå dobbeltregistreringer. Undervisningsministeriet er enig i, at lovgivningen skal være digitaliseringsklar og være i overensstemmelse med den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi.

Undervisningsministeriet er opmærksomt på sammenhængen mellem Ungedatabasens datagrundlag og Beskæftigelsesministeriets DFDG og har derfor indledt dialog med STAR om data vedrørende uddannelsespålægget. Hensigten er at sikre systemunderstøttelse til deling af data, som loven giver hjemmel til at dele.

Der vil blive udarbejdet en bekendtgørelse i forhold til Ungedatabasen, hvor de nærmere krav til indberetning og videregivelse af data præciseres. Styrelsen for It og Læring arbejder løbende med at højne og sikre datakvaliteten i Ungedatabasen.

Udvidelsen af Ungedatabasen er planlagt til at foregå over de næste 2 år. I planlægningen tages der hensyn til rækkefølgen af udviklingen, så de mest nødvendige elementer implementeres først til brug for kommunerne.

Med hensyn til UU Danmarks bekymring i forhold til kommunernes anvendelse af Ungedatabasen gør ministeriet opmærksom på, at kommunerne allerede i dag anvender Ungedatabasen og har erfaring med at indberette og vedligeholde data mv. Den viden, kommunerne har i dag, forsvinder ikke i overgangen til den kommunale ungeindsats, og kommunerne, der er afhængige af, at Ungedatabasen er opdateret og velfungerende, har en egeninteresse i sikre, at der er afsat tilstrækkelige ressourcer hertil.

Undervisningsministeriet har noteret sig Datatilsynets bemærkninger og lovforslaget er tilrettet i overensstemmelse hermed. Foranlediget af høringssvaret har ministeriet endvidere tilføjet ændringer i den foreslåede § 15 g.

5. Bemærkninger til lovforslagets ændring af revurdering på 2-årigt hf (§ 9 g, stk. 9, som ikke er omfattet af aftale om bedre veje til uddannelse og job)

FTF stiller sig som udgangspunkt kritisk overfor, at nogle elever på bestemte ungdomsuddannelser får indskrænket deres ret til revurdering af deres uddannelsesparathed. FTF foreslår, at det i stedet fastslås, at unge, som er vurderet ikkeuddannelsesparate, får mulighed for at prøve denne afgørelse hos uddannelsesinstitutionen uanset, hvilken uddannelse den unge søger optagelse på, herunder også 2-årigt hf. Det anføres, at den foreslåede ordning indebærer en helt ubegrundet forskelsbehandling af de unge, som søger hf fremfor de øvrige ungdomsuddannelser.

DLF stiller sig ligeledes kritisk over for, at nogle unge på bestemte ungdomsuddannelser får indskrænket deres ret til revurdering af deres uddannelsesparathed. Foreningen foreslår derfor, at bestemmelsen udgår.

Frie Skolers Lærerforening foreslår, at det fremgår udtrykkeligt af lovforslaget, at elever, som er vurderet ikkeuddannelsesparate, og som søger om optagelse på den 2-årige uddannelse til hf direkte efter 9. klasse, kan få foretaget en revurdering af uddannelsesparathedsvurderingen.

Undervisningsministeriets bemærkninger:

Efter § 11 i lov om de gymnasiale uddannelser har ansøgere til den 2-årige uddannelse til hf-eksamen efter 9. klasse, som ikke opfylder forudsætningerne for at have retskrav på optagelse, herunder fordi de er vurderet ikkeuddannelsesparate, ikke mulighed for at blive optaget efter en konkret vurdering. Dette er imidlertid ikke afspejlet udtrykkeligt i § 2 g, stk. 8, 1. pkt., i lov om vejledning om uddannelse og erhverv samt pligt til uddannelse, beskæftigelse m.v. eller i øvrigt i forarbejderne hertil.

Det følger af den foreslåede bestemmelse, at muligheden for at forlange en ny vurdering af, om eleven er uddannelsesparat, ikke finder anvendelse, hvis eleven ønsker at søge optagelse til den 2-årige uddannelse til hf-eksamen efter 9. klasse. Herved ryddes den tvivl af vejen, der måtte have fulgt af, at det ikke er fremgået udtrykkeligt af bestemmelsen, at muligheden for at forlange en ny vurdering af, om eleven er uddannelsesparat, ikke finder anvendelse, hvis eleven ønsker at søge optagelse til den 2-årige uddannelse til hf-eksamen efter 9. klasse, men alene har kunnet udledes af lov om de gymnasiale uddannelser.

På den baggrund finder ministeriet ikke anledning til at ændre i lovudkastet.

6. Øvrige ændringer

Der er foretaget en række ændringer af sproglig og lovteknisk karakter i lovforslaget, der er fundet hensigtsmæssige på baggrund af høringen og den endelige lovtekniske gennemgang.